

Békeharang.

Megjelenik minden hó 1.-én és 15.-én.

Előfizetési díj egész évre: 1 korona.

Boldog vagy-e?

Ez aztán kérdés! Hogyan lehet ilyesmit kérdezni? Csak nem kíván zavarba hozni? Senki sem igazán boldog! Ilyen és hasonló feleleteket kaphatunk, ha feltesszük a fenti kérdést. És érdekes, hogy vannak emberek a világon, akik megelégszenek az ilyen feleletekkel. Azt hiszik, hogy ezzel minden rendben van és úgy is tesznek, mint azok, akik mindent jól végeztek.

Csak hogy az igazság igazság marad bárhogyan is rejtegetjük. Bárhova tekintünk a sok szín és pompa, a sok öröm és vigaság között, csak kevés vagy semmi boldogságot sem találunk. Már ezek látásakor tisztában lehetünk, hogy e helyütt nincs megelégedés, békesség, nincs boldogság. Az emberi szív boldogságra van teremtve és ha mégis üresen hagyják, úgy földi, muló gyönyöröket keres. Ilyen gyönyöröket említ János apostol az első levelében: „Ne szeressétek a világot, se azokat amik a világban vannak. Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága és a szemek kívánsága és az élet kérése nem az Atyától van, hanem a világból. És a világ elmúlik és annak kívánsága is.” És valóban mind e mai napig e kívánságok kielégítése gyönyörködteti az embereket. Nem csak dorbézolásban és táncban, nemcsak színházban és cirkuszban, de a feltűnő ruházkodásban, ékszerek viselésében és más hiúságokban is sokan lelik gyönyörüket. De milyen gyönyör ez? Mit mond róluk János apostol? „A világ *elmúlik* és annak kívánsága is!” Ma öröm és holnap gyász és keserűség. Ez a *világ* rendje!

Lássuk azonban, hogy milyen az a boldogság, amelyet Isten az embereknek szánt. Ez a világ gyönyöreivel szemben, maradandó, állandó. Ez az a *békesség*, amelyet senki el nem vehet, amely a miénk lesz az örökkévalóságban. Függetlenül bírjuk ezt minden külső változástól. Boldogok vagyunk bőségben és inségben. Boldogok szabadságban és rabságban. Boldogok, mint urak és boldogok, mint szolgák. E boldogság tehát az, amiről az Úr Jézus mondja: „Az Isten országa ti bennetek van!”

És hogyan jutunk e boldogsághoz? Úgy hogy az ember boldogságának forrásához tér

vissza. Isten nélkül él az ember a világon és örömeit is Isten nélkül élvezi. Ez a gyökere minden bajnak. Ha tehát Istenhez fordul az ember és Istent kérdez meg minden vállalkozásában, úgy az örömök is maradandók, tiszták, Istennek kedvesek lesznek. Hogy azonban ide jusson az ember, szükséges, hogy az Úr Jézus kegyelméből bűnbocsánatot szerezzen és új életet kezdjen engedelmisséggel és igazságban. Ha e fundamentum hiányzik, úgy bármit is kezdünk, sohasem fog igaz örömmünkre lenni.

Boldog vagy-e? Ha nem, úgy beláthatod, hogy hol a hiba. Fordulj meg a helytelen úton és indulj el a Jézus által mutatott ösvényen!

Szállj le Lélek!

Szállj le Lélek, szállj le a magasból;
Jer szívembe lakni szent erő!
Gyöngé voltam, bárha lenne vasból,
Nélküled megvívni nem merő.

Harci síkon készen áll a tábor,
Mind megölni bennem, ami szent.
Hogy legyőzzem, gyenge tőlem távol;
Csak szerelmed: bajtól, ami ment.

Légy vezérem földi utaimban,
Lelkesítöm dolgaim között.
El ne égjek súlyos bánatimban
Hogyha kínhoz durva lánc kötött.

Tűrjem, amit Istenért kell tűrnöm;
Tegyem, amit tenni birhatok.
Üdvöztöm vére mossa bűnöm,
Hogyha ellent már nem állhatok.

Szállj le Lélek, szállj le a szívembe;
Amíg élek, benne végy lakot;
Hogyha méltó lennék jutni mennybe,
Boldog éltet végre lássak ott.

Tóth István.

Apróságok Wesley életéből.

70. A teától való tartózkodás. Wesley néhány hölgygel és urral arról tárgyalat hosz-

szasan, hogy nem e volna tanácsos a szegényebb osztálynak a teától való tartózkodást ajánlani, hogy ezáltal pénzt és időt takarítsanak és az egészségük miatt is. „Elhatároztuk” mondja Wesley, „hogy magunk kezdjük el, ezáltal jó példát adván. A három első napon át fájt a fejem és egész nap álmos voltam; a harmadik napon emlékező tehetőségem csaknem teljesen felmondta a szolgálatot. — Este ina által vártam gyógyulásra. Csütörtökön a fejfájásom eltűnt és emlékező tehetőségem jobb volt, mint valaha. A teáról való lemondásom által nem vesztettem semmit, de mind e mai napig használt nekem.”

71. Imádkozás által való gyógyítás, szerek nélkül. Wesley 1746-ban két úrral útnak indult egy városból. „Mikor hét mérföldnyire voltunk, egyszerre kimerültem és erős fejfájásom támadt. Ekkor így gondolkoztam: Vajjon nem tud-e Isten éppen úgy ahogy szerekkel, szerek nélkül is gyógyítani? Az imám után, úgy a fáradság, mint a fejfájás oltunt.”

72. Szerekkel és imával való gyógyítás. Mielőtt Wesley Amerikába ment volna annak rendje-módja szerint az orvosi tudományt tanulta. Ugyanis használni akart ezzel olyanoknak, akik egyébként nem jutottak orvosi segélyhez. — 1746-ban „Old Foundryban” gyógyszerháza volt, amelyben egy patikus segéd működött és egy sebész rendelt. Súlyos és komoly esetekben Wesley a betegekre bizta, hogy maguknak orvost válasszanak. Amint kihirdette, hogy szegényeknek ingyen nyújtja az orvosságokat, a legközelebbi napokban harminc beteg jelentkezett, három héten belül pedig ötszáz. Rövid idő alatt meggyógyultak olyan betegek, akik gyógyíthatatlanoknak tartottak.

Három év lefolyása után ezeket írja Wesley: „Nincs tudomásom róla, hogy a kezelésem alatt állott betegek közül egy is meghalt volna.”

Ezen tevékenysége indította az „Elemi orvostudomány” című könyv kiadására. Ebben az úgynevezett házi szerekről írt. Az első kiadás 1747-ben jelent meg és 120 fillérbe került. Ezzel nem csupán arra törekedett, hogy egyszerű gyógyszereket ajánljon a betegségek ellen, hanem, hogy egyszerű életmód által a betegségeknek útját állja. Az előszóban ezeket írja: „Ki ne kívánná, hogy házi orvos lenne állandóan házában és pedig olyan, akinek fizetés nem jár és aki éppen úgy a családapa, mint a családtagok rendelkezésére áll.”

E könyvből igen sok kelt el, úgy hogy Wesley maga is meg volt lepve emiatt rendkívül. Az utolsó átdolgozott kiadás 1780-ban jelent meg. A könyv összesen 30 kiadásban jelent meg.

73. Wesley utolsó látogatásai. 1790-ben, életének utolsó évében, látogatott el utoljára Hullba. Bárhová is ment, mindenütt mint atyát tisztelték a Krisztus Jézusban és örömmel fogadták. Mikor Hullba való útjában Beverleyben prédikált, mintegy negyven ember ment elébe lovon és kocsin, hogy őt fogadják.

Irországba Wesley 87 éves korában ment utoljára, Dublinban meglátogatta az osztálygyülekezetet, amelyben az atyafiak tapasztalataikról beszélgettek. Ezt igen szívesen cselekedte mindig. Itt találkozott Rogers Jakabbal és ennek feleségével Rogers Annával, aki úgyszint mint keresztény nő és éppen úgy mint Istentől gazdagon megáldott írónő tűnt ki. Meghallgatta őket Wesley, amint tapasztalataikat közölték, mialatt arcuk szent örömtől sugárzott.

Wesley gyakran maga vezette az osztályt és ezt most Dublinban is megtette. Stopford úr a következőképpen írja le Wesley vezetői módját: „A tagokat nevéükön szólította; ezek felállottak ülőhelyükről és elébe léptek. Ekkor néhány fontos kérdést intézett hozzájuk és feleleteik szerint kiváló tanácsokat adott nekik, teljesen egyéni szükségletük szerint röviden és velősen. — Bár már igen előre haladott korban volt, mégis igen élénk volt mindig. Alig hogy befejezték az imádságot már is felemelkedett volt térdeiről.”

Wesleynek Irországból való búcsúzásának jelenete oly megható volt, hogy önkéntelenül is Pál apostolnak az efezusi gyülekezet-től való búcsúzására emlékeztetett.

Számos barátja kísérte el a hajóhoz; mielőtt a fedélzetre ment volna megadta az énekszámot, melyet azután elénekkeltek. Erre letérdelt barátaival és buzgón fohászkodott értük családjaiért és az irországi egyházért. Erre kezét nyújtotta a jelenvoltaknak. Sokan sirtak és némelyek a nyakába borulva megcsókolták. Mikor a hajó fedélzetén állott, felemelte kezeit és megáldotta azokat, akik a parton állottak. Ezek addig lengették zsebkendőiket, amíg csak a hajó a látóhatáron el nem tűnt.

Szerkesztői rovat.

A napokban három katona testvérünk levelei kerültek kezünkbe. *Gavlik* Lukás és *Ferenc* szenttamási és *Forgács* Pál óbecsei ifjú testvéreink értesítik Kuszli prédikátor atyánkfát, hogy a harctérré készülnek. Az első kettő már a harctéren volt és meg is sebesült, *Gavlik* Ferenc testvér meg éppen már harmadszor indul az ellenség ellen. Mind

a három testvér egyformán ír. Kérésük az, hogy az itthonmaradottak legyenek erősek és szüntelen fohászokodjanak. Milyen szép, hogy ők, kik készek életüket oda adni miérettünk, még vigasztalni, bátorítani tudnak bennünket: Az összes testvéreket, akik itthon kések az ő kívánságuknak eleget tenni, küldi testvéri üdvözlétüket!

Azt hisszük, a harctéren hőiesen küzdő testvéreinket nem felejtjük el valamennyi fohászukba bele foglalni. Mennyi szenvedés, mennyi nélkülözés az ő osztályrészük! Mi, akik egészségben és biztonságban élünk idehaza, szeretettel és hálásan gondoljunk mindig azokra, akik naponta életüket kockára vetik miérettünk.

Az adventistákról.

Adventistáknak hívják őket, mert *rajongó* módon várnak az Úr eljövételére.

Miller amerikai földműves, a proféták könyveinek szorgalmas tanulmányozása közben, Dániel 8, 14-re bukkant: „Kétezer és háromszáz estvéig és reggelig, azután kiderül a szenthely igazsága“. „Estve és reggel“ helyett egyszerűbe „év“et tett és elkezdé Kr. e. 457-ik esztendőől (Jeruzsálem újraképzésének évétől) számlálni és így jutott az 1843–1844-ik évre. Ekkor el kell jönni az Úrnak! 1844 március 21-ike (a zsidó év ekkor kezdődik) előtt az izgalom óriási volt. A „hívók“ odaajándékozták mindentüket a „hitetleneknek, fehér ruhákat öltöttek magukra és vártak az Úrra. Hiába! A csalódás nagy volt, de egy másik proféta kíségette őket. Arra gondolt ugyanis, hogy hiszen a völegény az evangéliumban „éjjelig késlekedék“, tehát egy fél éjjelt, ehelyett egy fél évet olvasott, így az Úr csak 1844 október 22. jön. Ezt is elhitték és sokan rothadni hagyták a gabonájukat a mezőn, mert hát nem gondolták, hogy még szükségük lehetne rá. Az ismételt csalódás rettenetes volt. Millert és követői már most a *baptista* gyülekezetből, melybe tartoztak, érdemük szerint kizárták. Ezután számos pici gyülekezetekre szakadtak, a számos különvélemények szerint, de mindezek Amerikában maradtak. Egy főág azonban Európába is áterjedt és különös buzgóságukkal tűntek ki. Ezek a *hetedik nap adventistái* vagy a *szombatisták*.

Az elnevezés tartalmazza a szekta fő ismervét, a *szombatnak a vasárnap helyett való ünneplését*. Különös nyomatékkal jutatták érvényre a szombat ünneplését White és neje. Ez utóbbit, mert éjjeli látomásai voltak, mint profétát tisztelték. Egyik kije-

lentése így hangzik: „Ha az igazi szabbatot (szombatot, a hetedik napot) tartották volna az emberek, úgy sohasem lettek volna hitetlenek vagy istentagadók! A két legelterjedtebb munkája „A Krisztushoz vezető út“ és „Krisztus példázatai“; ezekben a szekta tanai inkább háttérbe szorulnak.

Az adventisták vagy szabbatisták fő helyévé Jel. 14, 6–12. lett. Az ő véleményük szerint az első angyali üzenet a közeli ítélétről megfelel az adventista mozgalomról szóló első híreknek, amiáltal a vég megkezdődött. A második üzenetet, amely Babilon elestéről szól, azon államok és egyházak összeromlására vonatkoztatják, amelyek a vasárnap megünneplésének kedveztek. Azok végre, akikről a harmadik üzenetben mondva van, hogy Isten parancsolatait megtartják, az adventisták, mert a szombatra vonatkozó törvényt újra megtartják. A vasárnap megünneplése ellenben a fenevad bélyege és mindazok, akik e napot megtartják, menthetetlenül elvesztek! Ezért zárhatja be magát a katona és hadi törvényszék elé megy, mert szombaton nem akar szolgálatot tenni. A hivatalnok otthagyja állását, hogy a szombatot megkapja. A szabbatista lapokban sok állás ajánlat olvasható ezzel a megjegyzéssel: „a szombat szabad“. Egy ismerős zöldség kereskedő, szombaton csak „hitetlen“ feleségét bocsátotta piacra. Sokan az adventisták közül házaló könyvtárosok és azért oly erőszakosak, mert ebből kell élniük. Nem okoz nekik lelkiismeret furdalást, ha e munkájuk közben azt mondják a népnek, hogy a „misszió“ szolgálatában állanak, mialatt az emberek persze egyebet értenek, mint adventistákat.

Újabb időkben egészségügyi újításokért is lelkesülnek, alkohol, dohány ellenesek, szanatoriumokat alapítanak és a női ruhák reformálását követelik.

Hogy állunk hát főtanukkal, hogy a szombatra vonatkozó parancs reánk is vonatkozna? Miért gyakorol némelyekre oly nagy benyomást, ha egy szabbatista azt kérdi, hogy milyen jögon helyeztük a nyugalom napját szombatról vasárnapra, míg a többi parancsolatokat a tíz közül kötelezőknek ismerjük el? Mert hiányzik nekünk a helyes evangéliumi belátás. A *törvény a maga ótestamenti formájában a keresztényekre nézve többé nem kötelező*, mert „a törvény vége Krisztus minden hívőnek igazságára.“ (Róm. 10, 4.) Ez alól a tíz parancsolat sem képez kivételt: csupán új — testamentumi értelemben bírnak érvénnyel számunkra és ily értelemben kell őket magyaráznunk (lásd a hegyi beszédet). Így a szombatra vonatkozó parancsolatot. Maradandó belőle az, hogy az embernek legyen a hét közül egy pihenő napja,

amelyen ő testileg és lelkileg kipihenje magát, éppen úgy, amint a szombat már a teremtés idején elrendeltetett. Mulandó azonban belőle a külsőleges és szigorú megtartása, hogy pl. e napon még tüzet sem volna szabad rakni és hogy éppen a hetedik napnak kellene lennie a befejezett teremtés emlékére. Ezt Pál világosan kimondta. Kol. 2, 16. 17: „Senki azért titeket meg ne ítéljen evésért vagy ivásért avagy ünnep, vagy újhold vagy szombat dolgában: melyek csak árnyékai a következő dolgoknak, de a valóság a Krisztusé.” *E napfény világosságú igékkel az egész adventizmus ítélve van.* V. ö. még Gal. 4, 10. 11.

Ki tette tehát a keresztények pihenő napját a vasárnapra? Hogy ezt valamelyik pápa vagy Konstantin császár tette volna az egyszerűen *nem igaz*. Már az új testamentumban találjuk nyomait annak, hogy ama napot, amelyen a négy evangélium megegyező jelentése szerint Jézus feltámadott, ünnepi módon meg lett különböztetve: Csel. 20, 7. és 1. kor. 16, 2. Közvetlen az apostoli időt követő években világos bizonyítékokat találunk rá, pl. Jusztintól, Dionizustól és másoktól, hogy a vasárnap ünneplése általános szokás volt. Csak a zsidó-keresztények tartották meg a szombatot és más zsidó szokásokat, de emellett még a

vasárnapot is. Ezeket a megcáfolhatatlan igazságokat állítjuk a szombatista hazugságokkal szemben és amaz otromba állításukat, hogy a vasárnapi ünnep a fenevad bélyege felháborodással utasítjuk vissza. Ellenben igaz az, *hogy a szombat ünneplése a zsidóság bélyege és hogy így a keresztényeket ismét zsidókká akarják tenni.*

E szekta egy másik éppen ily világos tévtana az, *hogy az ember lelke halandó volna*, mert a ennek halhatatlanságáról szóló tant az ördög találta volna ki és a ligyó eme mondására vezethető vissza: „Bizony nem haltok meg!”

Különösen veszélyes részükről a *pokol tagadása*. Pedig az Úr maga hányszor beszélt érthető módon arról, hogy amint a jók megjutalmaztatnak, éppen úgy fogják egykor a gonoszok örök büntetésüket elvenni. Ezzel szemben az egyszerű tagadás, olyan emberek részéről, akik állítják, hogy a biblíában hisznek, egyszerűen nevetséges.

Könyveik a nemzetközi traktátus társulat kiadásában jelennek meg. Elterjedt az „örtorony” és a „népszószék”. Ily kiadású könyveket ajánlatos egyszerűen elutasítani és a könyvszüükségletet *mindig* a prédikátoraink útján beszerezni.

Methodista istentiszteletek tartatnak:

Budapesten, VII., Rottenbiller utca 35.: Vasárnap d. e. 10-és d. u. 5 órákor, kedden és csütörtök este 8 órákor.

VI., Petneházy utca 25. (Angyalföld): vasárnap és szerdán este 8 órákor.

Bácsfeketehegy, Petőfi utca 486.: Csütörtökön este 1/28 órákor.

Budakeszi: Vasárnap és Csütörtökön este 8 órákor.

Cservenka: Vasárnap d. u. 2 órákor.

Csuróg, Szűk-utca 1211.: Vasárnap d. u. 3 és csütörtök este 1/28 órákor.

Kishegyes: Időnkint.

Kiskér: Vasárnap d. u. 2 és Szerdán este 8 órákor.

Kucora: Vasárnap d. u. 3 és Péntek este 8 órákor.

Kula: Hétfő este 8 órákor.

Nagyszékely: Időnkint.

Óbecse, Mező utca 64.: Vasárnap d. e. 1/28 és este 1/28 órákor és Péntek este 1/28 órákor.

Ókér: Időnkint.

Ósódé: Vasárnap d. e. 9 és este 7 órákor.

Szeged: Időnkint.

Szeghegy: Vasárnap d. e. 1/29, d. u. 2 és este 1/28 órákor; Kedden este 1/28 órákor.

Szenttamás: Vasárnap d. e. 1/210 és este 1/28 órákor. Szerda és Csütörtök este 1/28 órákor.

Tiszakálmánfalva: Vasárnap d. e. 9 és este 1/27 órákor; Szerdán este 7 órákor.

Újszivácz: Vasárnap d. e. 9 és este 7 órákor.

Újverbász, Rákóczi F. út 436: Vasárnap d. e. 1/210 és este 8 órákor; Szerdán este 8 órákor.

Újvidék: Jenőherceg utca 5.: Vasárnap d. e. 10 és este 1/28 órákor; Csütörtök este 8 órákor.

Szeretettel meghívjuk! Mindenkit szívesen látunk!

Kiadja: a „Keresztény könyvesház” k. f. szöv. Budapest, VII., ker. Rottenbiller-utca 35. szám.

Felélős szerkesztő: Jakob János, Újvidék, Jenőherceg utca 5.

Nyomatott Boros György könyvnyomdájában Újverbázon.

Békeharang.

Megjelenik minden hó 1.-én és 15.-én.

Előfizetési díj egész évre: 1 korona.

Miért kételkedel?

Jó ha az ember mindig számot ad magának arról, amit cselekszik vagy elmulaszt. Miért teszem ezt és miért nem teszem azt? Nem elég egyszerűen tenni vagy nem tenni, szükséges mindig az okokkal is megismerkedni. Ha, teszem azt, valakiről rosszat gondolok, megkérdem magam, hogy tulajdonképpen miért gondolok rosszat arról az illetőről, akkor olyasmire, olyan okra bukkanhatok, ami miatt szégyelnem kell magam és inkább nem gondolok semmi rosszra. Ezáltal pedig megmentem magam valamely csunya megszólástól vagy éppen gonosz cselekedettől. Vegyünk azonban szembeállóbb példát. Ha egy tolvaj — vannak erkölcsi téren is tolvajok — gondolkodna afelől, hogy tulajdonképpen miért lop, úgy alkalmasint rájönne, hogy egy kis szorongalom vagy egy kevés hűség hiányzik csak ahhoz, hogylopás nélkül is megélhetne.

Gondolkodjunk most egy kissé arról, hogy miért kételkedsz? Azt mondod hirtelen, hogy nem *tudsz* hinni. Tulságosan képzett, tulságosan felvilágosodott vagy arra, hogy még hinni tudnál. Csakhogy ezt csak hirtelen mondod. Ha nem hirtelenkedsz, hanem szépen lassan gondolkodsz kételkedésed oka felől, úgy mára jössz rá. Csak útmutatóul szolgáljanak a következő sorok.

Önkéntelenül is megfigyelted, hogy a gyakorlati életben könnyebben boldogul az ember, ha nem ragaszkodik szigorúan az erkölcsi szabályokhoz. Nehéz *mindig* igazat mondani. Néha jól esik valamit letagadni. Jól esik az emberek előtt nagyra látszani. Ezek és hasonlóké rávezetik az embert a hazugságra, a képmutatásra, a nagyizolásra. Ezek kísérei a lekicsinylés, megszólás, rágalmozás. Az ember érzi, hogy nincs az igazság ösvényén. Hogy bár nem ölt, nem loptott és ezekért még nem volt lebörtönözve, nincs nagy különbség közte és azok között, akikkel az megtörtént és most jó a *kételkedés*.

A kételkedés nagyjában így szokott okoskodni. Amit bűnnek mondanak a hívők, tulajdonképpen nem is bűn. Ha az én természetem olyan, mit tehetek róla? Hirtelen haragszom, de hamar meg is békülök. Másik

azt mondja, én néha kirúgok a hámból, de azután egész jó ember vagyok. Egy harmadik úgy okoskodik, hogy minek a gazdagnak az a sok pénz, nekem meg nincs miből élnem, hát egy pár koronát zsebre teszek az övéből, ezért azt ő még csak meg se érzi. Vagy még egy másik azt állítja, hogy neki oly erős hajlama van bizonyos dolgokra, hogy inkább más, nem oly goromba bűnnel, mint ellenméreggel, kell azt elnyomnia. Tehát hogyan volna ez bűn? Nem, ez nem lehet, ezt csak a papok találták ki, a szegény nép elnyomására.

És ezzel eljut az ilyen kételkedő egy lépéssel odább. Kételkedni kezd magában Istenben. Ha az erkölcsi szabályokat csak emberek találták ki — mert ide jutott az előbb — akkor alkalmasint Isten is csak emberi találmány és örök idők óta minden úgy volt, amint van. Csupán anyag minden. És az anyag nem igazodhatik erkölcsi szabályok után. Úgy van minden, amint látjuk és *csakis* az van, amit látunk. Nincs halhatatlanság. Dehogyan van. Hisz az ember meghal, mint az állat is és a sírban elenyészik. Nem lesz a halottból többé semmi. Rá nézve elmúlt minden. A halál utáni élet csak mese. Ezt csak gyermekek és öreg asszonyok hiszik. Okos, felvilágosodott ember nem nevetetheti ki magát az ilyenekbe vetett hit által!

Az utolsó, amit még a kételkedésben az ember megállapít, hogy nincs megtorlás és nincs megjutalmazás. Hogy is lenne? Hiszen örültség volna a földön valamit elvonni magunktól, azért hogy az örökkévalóságban megbűnhődjünk érte.

Látjuk, az ember kételkedik, mert az igazságot nem akarja. Borzasztó ránézve az Isten és az örökkévalóság gondolata. Csakhogy a kételkedéssel nem segítesz tartósan magadon. Ideig-óráig megszerzed magadnak a megélhetéshez szükséges nyugalmat. Elérkezik azonban a pillanat — és az talán rád nézve már nincs is messze — amikor meggyőződdöl róla, hogy a kételkedésed hiábavaló volt. Fogod akkor mind azt valóságban látni és érezni, amit most tagadni szeretnél.

Vizsgáld hát meg jól indokaidat! Miért kételkedel? Jöjj még *ma* Öhöz, aki eljött, hogy megszabadítson a bűntől és megvált-

son minden hiúságtól. Ő az igazságra akar elvezetni és ezzel a boldogságot neked ajánlédéközni!

Apróságok Wesley életéből.

74. Wesley utolsó templomszentelése. Standering János úr, aki részt vett a beszentelésen, mint kis fiú, a következőképen írta le a jelenetet: „Wesley úr Oldhamben beszentelte az új kápolnát. Kis testalkatú férfiú volt és testileg gyenge; de még igen erős hangja volt. Hosszú papi ruha volt rajta. Óriási embertömeg vett részt az ünnepélyen.

„A prédikáció után Wesley úr a gyermekeket az oltár elé szólította, akik körben letérdeltek és azután ő mindegyiket megáldotta, fejükre tévén kezét és értük imádkozván.“ — Standering János e gyermekek között volt és magas korában is emlékezett rá, hogy Wesley úr a kezét az ő fejére is tette és őt megáldotta.

75. Wesley utolsó konferenciája. Az utolsó konferencia, melyen Wesley részt vett, 1790-ben *Bristolban* lett megtartva. Azon véleményen látszott lenni, hogy valamely szabályt kellene csinálni arra nézve, hogy a prédikátorok túl ne cröltessék magukat. Egy magán megbeszélés alkalmával, mely a dolgozó szobájában folyt le, néhány kiváló lelkésszel, Wesley azt ajánlotta, hogy a konferencia fogadjon el egy olyan szabályt, amelynek értelmében egy prédikátor se érezze magát kötelezve ugyanazon vasárnapon háromszor prédikálni. — Mather, Pawson, Thompson urak és mások azt mondták, hogy ez kivihetetlen, mivel a legtöbb esetben feltétlenül szükséges, nevezetesen vasárnapon, mert különben az állomásokat ellátni nem lehetne. — Wesley ezt válaszolta: „E szokást fel kell adnunk, különben el fogjuk veszíteni prédikátorainkat túleröltetés folytán.“ „Mi mindnyájan meg tettük“, mondták az atyafiak, „és Kegyed is, előrehaladott korára való tekintet nélkül, szintén megcselekedte.“ — Wesley így válaszolt: „Ez nem jön itt tekintetbe. Az én életem és az én erőm különös gondviselés alatt állott; ezen kívül jobban értek hozzá, mint a testvérek, hogy hogyan lehet úgy prédikálni, hogy az ember magának ne ártson. Senki sem prédikálhat egy napon háromszor, anélkül hogy előbb vagy később meg ne ölje magát; e szokás ne maradjon meg tovább.

Miután Wesley annyira ragaszkodott ehhez, a következő javaslatot fogadták el: „Egyik prédikátor se prédikáljon ezentúl háromszor ugyanazon napon“; a nyomtatott

tanácskozási jegyzőkönyvben hozzáfűzték: „ugyanabban a gyülekezetben“.

76. Wesley utolsó napjai és dicsőséges vége. Wesley utolsó prédikációját 1791 február 23.-án tartotta londoni kápolnájában a City Roadon. Mikor a szószékre lépett néhány pillanatig égfelé tekintett, mintha a halállal foglalkozna; ezután az ünnepi csendet a következő ének felolvasásával szakította meg:

„Jer, dicsérjük a boldogokkal,
Őt, aki Szent és a mi örömünk.
Ajkunkról szálljon fel ének és dal
Legyen az Övé erők és éltünk.“

Utolsó látogatása. Február 24.-én látogatta meg utolszor a vele baráti viszonyban élő Wolf családot. De némsokára rosszul lett, úgy hogy Wolf úrnak haza kellett őt kísérnie. A rosszullete azonban annyira elhatalmasodott, hogy orvost kellett hívni. Többnyire aludt és az ébrenléti pillanatai alatt csak keveset beszélt. A többi között ezt mondta: „Nincsen más út a legszentebbekhez, mint Krisztus vére.“ — Egy ízben elkezdett két verset énekelni ebből az énekből: „Jer, dicsérjük Istent.“ Ézután írni akart; de keze felmondta a szolgálatot. Mikor egyik barátja kérdé, hogy mit írjon, Wesley ezt felelte: „Semmi egyebet, csak, hogy Isten velünk van.“ Azután egyik versét mondta el annak az éneknek, amelyet a templomban utoljára felolvasott.

Néhány barátját felszólította, hogy imádkozzanak. A szoba Isten szent jelenlétével látszott megtelnie lenni. — Erre Wesley temetésére nézve adott néhány utasítást.

Wesley utolsó szavai, melyeket teljes erővel mondott ki vége előtt, ezek: „Mindenek közül a legjobb: Isten velünk van!“ Rövid szünet után e szavakat mondta: „Isten velünk van! Jákob Istene a mi várunk!“

Az új folyamán Wesley gyakran felszólította barátait, hogy imádkozzanak. Csak megszakitva tudta már e hála szavakat kimondani: „Dicsérni akarom — — dicsérni akarom!“ — A legutolsó szó melyet érthetően mondott ki, ez volt: „Isten veletek!“ — Ekkor Wesley az Urban boldogan elaludt 1791. március 2.-án, mialatt barátai az ágya körül térdre borulva imádkoztak.

77. Dr. Clarke Ádám emlék-felírása Wesleyről. Dr. Clarke Wesley egyik legbensőbb barátja volt: Wesley könyvtárának felosztására hét férfit bízott meg. E férfiú egyike szintén Dr. Clark volt.

Dolgozó szobájában Manchesterben az egyik ablaktáblára Dr. Clarke a következőket írta fel gyémánttal: „A jó embereknek, sír felírás számára, nincsen márványra szükségük. — Én ezt titegre bízhatom.“

Wesley János, A. M. emlékére:

Aki a Lincoln-Collegium tagja, Oxfordban,
Aki fáradhatatlan buzgalommal és kitartással

E királyságokat beutazta,
Jézust prédikálván

Félszázadnál hosszabb időn át.

Összehasonlíthatatlan irataival és munkájával

Felújított és elterjesztett

Bibliai kereszténységet.

Ahová csak eljutott.

Miután munkáját elvégzé,

A hitet megtartván, prédikálván és megvédvén,
Bevégezé pályafutását a halandók között

1791 március 2.-án

88. életévében.

Maradandó, gyermeki tisztelet egy gyenge
jelül

Szolgáljon e felírás

Alázattal, a fentnevezett emlékére:

Az ő szerető fiától az evangéliumban

Clarke Ádám.

Szerkesztői rovat.

Katonai testvéreink közül többen mostanában mentek a harctérre újlag, mint azt múlt számunkban már megemlítettük. Többen most készülnek elő rá. Nevezetesen *Malács* prédikátor testvérünk Nagyszobonban altiszti iskolában van, *Drum Adolf* verbászi, *Römich* Jakab kiskéri testvéreink Pécsen nyerne kiképzést, *Burger Fülöp* szeghegyi testvérünk Szabadkán távirtdásznak készül, *Jakob Károly* szentantoni testvérünk pedig, mint hadapród Szabadkán újoncokat képez. Látjuk, hogy a mi fiatalabb és idősebb testvéreinket is a katonai pályán minden téren alkalmazhatják. Alig van valamely ága a katonai szervezetnek, ahol a mi testvéreink is fel nem volnának találhatók. Többen már életüket áldozták a hazáért. — Ne szünjünk meg fohászainkban megemlékezni testvéreinkről, akik a legnagyobb önfeláldozásokat is türelemmel és bizalommal viselik.

A múlt számunkban az adventistákról hoztunk egy cikket. Még utólag is szeretnénk felhívni a k. testvéreink figyelmét erre a cikkre, mert mint értesültünk itt is, ott is zavarokat iparkodnak támasztani a hívők sorában. Ha az idézett bibliai helyeket szorgalmasan olvassuk, úgy könnyen fel fogjuk venni a harcot velük szemben. Ajánlatos lesz a „Békeharang“ 15. ik számát különösen eltenni, hogy adott esetekben mindig kéznél legyen.

Az aratási és cséplési munkák a legnagyobb erővel folynak. Amint értesülünk többnyire a legszebb eredményt érték el az emberek mindenfelé. Ez hálára indítja szívünk kett Istentünk iránt, aki ily bőséggel látja el gyermekeit e nehéz háborús időben. Ne fe-

ledkezzünk meg most, amikor Isten minket ily kegyesen ellát, hogy ezzel szemben a Mindenhatóak is vannak követelései, amelyeknek jószívvel kell eleget tennünk. Az igazi áldás és boldogság éppen oda költözik be, ahol nem felejtik el az emberek az Isten iránt való köteles háládatosságot — nem csupán szavakban, de cselekedetekben is.

Megpróbálták számára.

Az ismert württembergi prelátus Bengel, egykor a hívésben elvesztette minden örömét. Zavarba jött a fiúságát illetőleg, a Megváltójához való viszonyát illetőleg, nem tudott többé imádkozni, kétkedésbe merült és igen elszomorodott. Bünei kínozták és nem tudott többé Jézus Krisztus vérében vigaszt találni. Ezen szomorú állapotában egy este magához hivatott egy kolostorbeli fiút, aki csak tizenöt éves volt és így szólt hozzá: „Fiam, imádkozz velem, mert én már nem tudok imádkozni“. A fiú meglepetésében nem tudott mást imádkozni, mint amire kora gyermekiségében édes anyja tanította:

„Krisztus vére és igazsága

Üdvösségem alapja

Velük állok az Úr elé

Ha belépek országába.“

„Úgy legyen, Ámen“, szölt a prelátus, megindult szívvel. Az ő hite ez egyszerű szavak útján ismét megerősödött. Ezek egyúttal a Szentlélek bizonyosságát is meghozták számára, ami által teljes nyugalomát és boldogságát visszanyerte.

Igy megtörténhetik, hogy az egész evangélium mintegy holtan, eltemetve fekszik bennünk. Bár tudjuk, de csak fejünkkel, szívünknek nincs része benne. Ilyenkor elégséges egy már régen ismert bibliai mondás vagy ének, melyet olvasunk vagy halunk, hogy a fiúság boldog tudata ismét feléledjen bennünk. Azért ne essél kétségbe, ha megpróbáltatások jutnak osztályrészül neked, de ne is hallgasd el soká, hanem fordulj atyádfiaihoz testvéri erősítéséért.

Egy imádkozó.

Egy megtért kínai egyszerű szava intelmül szolgálhat mindnyájunknak. Szenevedélyes ópium szivó volt és úgy látszott, hogy e szenevedélyének áldozatul is fog esni. De mikor a bálványaitól megtért, érezte, hogy ópium szivás bűnös szokásáról le kell mondania. Néhányan, akik őt korábban ismerték, azt hitték, hogy ez lehetetlen; úgy gondolták, hogy teste már tulságosan hozzászokott az ópiumhoz, hogy már nagyon elgyengült, hogy egy ideig talán megtudja

magától vonni, de teljesen nem tud többé megszabadulni tőle. De a kínai állhatatos és rendületlen maradt és ezzel bebizonyította, hogy valóban keresztény.

„Hogyan csináltad“ kérdezték. „Milyen szereket használtál, hogy az opiumtól megszabadulj?“ „A térdemet használtam“ mondá egyszerűen, „és a drága Uram adott erőt, hogy diadalmaskodhattam.“

Néhány mondás és hasznos tanács a szesz italokról.

1. Aki sokat iszik.
— Annak családja éhezik.
2. Hol részeges az apa,
— Rozsdás ott kasza, kapa.
3. Vasárnapi tivornya
— Üres tőle a konyha.
4. Sok dáridó, vendégség
— Után jön a szegénység.
5. Vasárnap, ha sok a borod,
— Egész héten gyomrod korog.
6. Aki sokat kocsmázik
— A vagyona elmászik.
7. Részeges, a családnak
— Szomorúság s gyalázat.
8. Az ürgét vízzel,
— Az észet borral öntik ki.
9. A kocsmá olyan fizlet,
— Hol butaság s bűn szület.
10. Bor, sör, pálinka,
— Népek s nemzetek átka.
11. A részeges gazdának
— Hanyag a szolgálja.
12. A részeges, befelé mászik,
— Kifelé röpül.
13. Délelőtt részeges,
— Délután tolvaj.

Methodista istentiszteletek tartatnak:

Budapest, VII., Rottenbiller utca 35.: Vasárnap d. e. 10 és d. u. 5 órákor, kedden és csütörtök este 8 órákor.

VI., Petneházy utca 25. (Angyalföld): vasárnap és szerdán este 8 órákor.

Bácsfeketehely, Petőfi utca 486.: Csütörtökön este 1/2 órákor.

Budakeszi: Vasárnap és Csütörtökön este 8 órákor.

Cservenka: Vasárnap d. u. 2 órákor.

Csuróg, Szük-utca 1211.: Vasárnap d. u. 3 és csütörtök este 1/2 órákor.

Kishegyes: Időnkint.

Kiskér: Vasárnap d. u. 2 és Szerdán este 8 órákor.

Kucora: Vasárnap d. u. 3 és Péntek este 8 órákor.

Szeretettel meghívjuk! Mindenkit szívesen látunk!

Kiadja: a „Keresztény könyvesház“ k. f. szöv. Budapest, VII., ker. Rottenbiller-utca 35. szám.

Felelős szerkesztő: Jakob János, Újvidék, Jerőherceg utca 5.

Nyomatott Boros György könyvnyomdájában Újverbáson.

14. Aki a kancsófenekén keresi az igazságot az meg is találja de a börtönben.

Kuszli Márk.

*

1. Aki mértéktelenül iszik
— Azt a férgek megeszik.
2. Többen fuladnak a pohárba,
— Mint a tengerbe.
3. A részeges és a bolond
— Egy helyre tartoznak.
4. Nem a pálinka bolond,
— Hanem tőle bolondulnak meg.
5. A részeges minden rosra kapható.
6. Részeg vétkezik,
— Józan bankodik.
7. Az iszákosság kiirítja a
— kamrát, konyhát, s a szobát.
8. Az ital elűzi a gondot,
— De csak másnapig.
9. Tánc, dáridó, lakoma,
— A sátán ünnepnappja.
10. Nem a bor adós, hanem az iszákos.
11. Sörcsarnok, pálinkásbolt, kocsmá,
— Mind az ördög temploma.
12. A részegségnek gyalázat a bére.

Németből szabadon:

Kuszli Márk.

*

1. Egy két napi dinom-dánom,
— Holtig tartó szánom-bánom.
2. Bor be, ész ki.
3. A pálinka gonosz ital,
— Ki vele él korán meghal.
Télen fagyaszt, nyáron fonyaszt,
— Okos ember nem issza azt.
4. Ifjú, ha dobzódol, fecsélisz,
— Vénségre koldulással élsz.

Közmondások.

Kula: Hétfő este 8 órákor.

Nagyszékely: Időnkint.

Obecse, Mező utca 61.: Vasárnap d. e. 1/2 órákor és este 1/2 órákor és Péntek este 1/2 órákor.

Óker: Időnkint.

Ósóvé: Vasárnap d. e. 9 és este 7 órákor.

Szeged: Időnkint.

Szeghegy: Vasárnap d. e. 1/2 órákor, d. u. 2 és este 1/2 órákor; Kedden este 1/2 órákor.

Szenttamás: Vasárnap d. e. 1/2 órákor és este 1/2 órákor. Szerda és Csütörtök este 1/2 órákor.

Tiszakálmánfalva: Vasárnap d. e. 9 és este 1/2 órákor; Szerdán este 7 órákor.

Újszivác: Vasárnap d. e. 9 és este 7 órákor.

Újverbász, Rákóczi F. út 436: Vasárnap d. e. 1/2 órákor és este 8 órákor; Szerdán este 8 órákor.

Újvidék: Jenőherceg utca 5.: Vasárnap d. e. 10 és este 1/2 órákor; Csütörtök este 8 órákor.